

МИОДРАГ ПАВЛОВИЋ

Миодраг Павловић је, колико својим песништвом толико и есејистичком и приповедном прозом, дошрео до дубоких дубина симболичке свести, до оних слојева у којима се губе обриси конкретних националних култура, а указују хоризонти свеопште, антрополошке и исконске стварности бића као таквога. Многоструке су Павловићеве интелектуалне и исткуствене компетенције које су му омогућиле овакав трансцендентни искорак, по много чему јединствен у српској књижевности. Те компетенције су га водиле у мноштво различитих правца, оне су му омогућиле изузетно привлачну екстензивност песничке речи, али су пуну меру убедљивости утемељиле превасходно у способности ума да сагледа понорне дубине људскога искуства и да речима искаже чврсте симболичке структуре које човеку модернога доба проговарају на начин колико модеран толико и традиционалан, колико цивилизован и софистикован толико и природан и елементаран.

Поезија, по Миодрагу Павловићу, и настаје као нека врста уједињујуће , свеобухватне свести способне да најразличитија и, чак, најпротивуречнија знања материјализује у језичку чињеницу доступну ономе ко и сам трага за смислом постојања и могућностима артикулације тога смисла. Тада радознали, трагалачки Други разумеће, стога, дубоки, превасходно аутопоетички смисао објашњења датих у Павловићевом, изузетно важном есеју *Настанак и нестанак песме*, као завршном делу књиге *Живот у јарузи: Ктиторов сан*. У том есеју Павловић, у форми аутопоетичке и аутобиографске расправе, указује на мноштво изазова под чијим дејством песник обавља своју мисију, али нарочито истиче чин објаве говора у сопствено име: "Сваки песник говори језиком који је општа својина, али он одриче право да неко говори у његово име. Нема потребе да се једна песма јави ако она није јединствена. Песник мора имати уверење да то што он каже не би рекао неко други." (стр.65)

То што неко други има да каже, за песника је иtekako важно. Отуда Павловићева потреба да прође дуге и заobilazne стазе разноврсних облика сазнања стварности, али ниједан од тих облика нема моћи у потпуности да испуни песникову биће тако да у њему нестане потребе за јединственошћу и непоновљивошћу онога што он има да каже. Павловић, отуда, истиче шта га је све у животу интересовало, од философије и религије, преко природних наука и медицине, лингвистике и историје, теолошке егзегезе и теорије

књижевности, па до антропологије и ко зна чега још не. Свему томе ограничени умови лако утврђују толике несагласности и противуречности да неће моћи да признају постојање јединственог умнога хоризонта сремног да обухвати све те разноликости у некакав слуђени, жељени апсолут стварности. Поезија, сматра Павловић, зато и постоји, а у нашем времену и јесте суштински потребна, јер чува тај драгоцен сан о целини свега постојећег. Отуда песник и закључује: "Помислио сам како се све то склапа у целину коју твори наша језичка свест. И почeo сам да пишем песме."

Збога таквога уверења, као и због способности изградње једне моћне симболичке мреже, Миодраг Павловић представља не само изузетан песнички догађај него и велико интелектуално и духовно богатство српске културе. По својим највишим дометима српска култура никада, чак ни у најтежим временима егзистенцијалне угрожености, није била провинцијална, нити лишена свести о томе да је њено учешће у историји универзума савршено природна и саморазумљива ствар. Такво једно уверење, са највишом мером вербалне убедљиво сти, данас препознајемо у укупном песничком и стваралачком опусу Миодрага Павловића.

Павловић је песник у којем налазимо драгоцендуховни светионик који данас многима шаље сигнале о томе где треба потражити спасоносно тло. Отуда, одлука да управо њему припадне прва награда "Извијска Његошева", награда са тако обавезујућим именом и са моћном традицијском позадином, чини се да је савршено природна и разумљива. Она се намеће сама по себи, па се до ње није морало пристизати кроз напоре и недоумице.

